

INTERVJU: MINISTAR FINANSIJA RADOJE ŽUGIĆ

Slijedi još jača borba protiv sive ekonomije

Novak Uskoković

Tokom 2014. godine biće nastavljena odlučna borba protiv sive ekonomije kroz nove veće kazne za povratnike u prekršajima, najavljuje ministar finansija Radoje Žugić u intervjuu za Dnevne novine. On je najavio da će se naredne godine razmatrati i ukidanje krznog poreza i ističe da je 2013. godina uprkos velikim problemima bila "uspješna", što ilustriuje podatkom da je do 29. decembra naplaćeno 116 miliona eura više budžetskih prihoda nego prošle godine.

BUDŽETSKI PRIHODI	
2012.	1,08 milijardi eura
2013.	1,20 milijardi eura

DN: Borba protiv sive ekonomije uzrokuje pojavu onih koji se tome protive. Imate li sada više ili manje prijatelja zbog odlučnog suzbijanja sive ekonomije?

Sve mi se više čini da svako prepoznaje da je bilo neophodno da krenemo u borbu protiv sive ekonomije i odlučni smo da u tome istrajemo. Ako želimo održivost, onda moramo da znamo da to svima treba. Bićemo u borbi protiv sive ekonomije još nemilosrdniji.

DN: DRI je u izvještajima dala ozbiljne kritike na završni račun. Da li će budžetska inspekcija Ministarstva finansija više biti korišćena naredne godine u kontroli državnog novca?

Ministarstvo finansija je pripremlilo predlog Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, koji definiše mjere odgovornosti i kaznene odredbe. Naime, u okviru predloga zakona posebno se uređuje pitanje inspeksijskog

nadzora, pa se, u cilju ojačavanje kontrole budžetske potrošnje u toku fiskalne godine, definiše institut budžetskog inspektora, obuhvatnost djelovanja, kao i ovlaštenja koja su suštinski utvrđena Zakonom o inspeksijskom nadzoru. Budžetska inspekcija je element preventivne kontrole, a dijelom i korektivni element. Utvrđene su mjere odgovornosti ovlašćenih lica u državnim organima u slučaju neodgovornog ponašanja i prozrokovanja finansijske štete. Zakon propisuje novčane sankcije za nepoštovanje pojedinih odredbi ovog zakona, koje se kreću u rasponu od 200 eura za blaže do 4.000 eura za teže povrede Zakona.

DN: Gdje ćemo se naredne godine zadužiti? Vjerujete li da će izglediti kod kreditnih agencija biti popravljeno?

Što se zaduživanja 2014. godine tiče, predlogom Zakona o budžetu propisano da se Vlada može zadužiti u iznosu do 240 miliona eura, koji će biti obezbijeden kroz emisiju obveznica na inostranom tržištu, izdavanje domaćih obaveznica i/ili državnih zapisa ili kreditnim aranžmanima sa domaćim i inostranim finansijskim institucijama, kao i sa ostalim institucijama, što će zavisiti od uslova na tržištu. Od 240 miliona je 171 milion za refinansiranje, a ostatak je deficit koji je za narednu godinu planiran ambicizno, ispod dva odsto BDP. Svestrano ćemo sagledati i proučiti sve mogućnosti zaduživanja. Prilikom opredjeljivanja za

konkretne oblike i institucije kod kojih će se zadužiti, neophodno je, pored cijene sredstava iskazane u kamatnoj stopi, uzeti u obzir i druge bitne parametre, kao što su rokovi otplate, brzina korišćenja sredstava, odnosno njihova dostupnost, ispunjavanje određениh uslova i slično. Istovremeno ćemo, tokom naredne godine, biti posvećeni aktivnostima na restrukturiranju javnog duga, odnosno iznalaženju načina da se poveća ročnost otplate i obezbijede potencijalno niže kamatne stope, kako bi se smanjio rizik finansiranja budžeta u narednim godinama i uticalo na preokret trenda javnog duga, odnosno njegovo postepeno smanjivanje u predstojećem periodu.

DN: Šta će biti ciljevi ili smjernice fiskalne politike kao najvažnijeg segmenta ekonomske politike za 2014?

Fiskalna politika, kao najvažniji segment ekonomske politike, treba da podrži mjere koje treba da doprinesu dinamičnijem rastu privrede, smanjenju regionalnih razlika u pogledu stepena razvijenosti, novom zapošljavanju, pravednijoj socijalnoj politici i ublažavanju negativnih demografskih trendova, posebno na sjeveru zemlje. Nekad smo imali selo bez seljaka, a sada se plašim da ćemo imati selo bez stanovnika. Ovo jeste gruba definicija, ali to jeste tako. Sve ovo su ciljevi ekonomske politike, čije ostvarenje je usmjereno na dostizanje primarnog, a to je poboljšanje kvaliteta života građana.

teženju javnih finansija, namjera Ministarstva finansija je da, kroz nastavak procesa fiskalne konsolidacije i kreiranje i vođenje konzistentne ekonomske politike, stvori pretpostavke za unapređenje nacionalne i konkrentnosti privrede, što će, posredno, podstaći stvaranje nove vrijednosti i obezbijediti snažniji rast BDP-a.

DN: Borba protiv sive ekonomije ove godine je dala rezultate. Šta očekujete od naredne godine u tom smislu? Hoće li biti oštrijih kazni?

Što se tiče aktivnosti na suzbijanju sive ekonomije, očekujem njihov nastavak u istom ili čak većem obimu i dinamici, uz poštovanje istih načela postupanja inspeksijskih organa: transparentnost, neselektivnost i nulta stopa tolerancije. Što se tiče očekivanja kada su u pitanju efekti borbe protiv sive ekonomije, očekujem poboljšanje poreske discipline i unapređenje svijesti građana o tome da je redovno funkcionisanje institucija i svega onoga što spada u domen javnog interesa moguće obezbijediti jedino ukoliko se poreske obaveze uredno servisiraju. Oštrije kazne - DA, za povratnike u prekršaju (za prvi kvartal 2014. u planu je priprema novog zakona kojim će se poostriiti kaznena politika prema povratnicima u prekršaju i uvesti rigorozne mjere prema ovim subjektima). Tokom 2014. nastavljamo sa jačanjem institucionalnih i kadrovskih kapaciteta organa državne uprave nadležnih za kontrolu i naplatu prihoda.

116

miliona eura su veći budžetski prihodi u odnosu na prošlu godinu, odnosno 11 odsto veći nego 2012. godine

DN: Šta su generatori rasta u uslovima crnogorske ekonomije, po Vašem mišljenju?

Preduslov razvoja svake ekonomije je finansijska stabilnost. Ona čini sistem jačim i otpornijim na eksterne šokove, kojima su posebno izložene male i otvorene ekonomije, poput crnogorske. Finansijska stabilnost u Crnoj Gori se bazira na tri osnovna elementa, i to održivost fiskalnog sistema, bankarska stabilnost i unapređenje konkurentnosti.

DN: Govori se da će 2014. godina biti teška u finansijskom smislu. Nakon nje idu 2015. i 2016. godina kada na naplatu stižu euroobveznice. Da li su pred nama tri vrlo neizvjesne finansijske godine?

Smatram da smo imali uspješnu godinu i to je uspjeh cijelog tima u Ministarstvu, ali ništa od toga ne bi bilo da nijesmo imali snažnu političku podršku od ostatka Vlade. Ostvareni rezultati potvrđuju da smo na putu oporavka javnih finansija i obezbijedenja finansijske i makroekonomske stabilnosti, koja je preduslov rasta i razvoja svake ekonomije. U cilju daljeg približavanja potpunom uravno-

Ne očekujem otpor zbog zakona o zaradama

DN: Vjerujete li da će biti otpora nakon što bude predložen zakon o zaradama u javnom sektoru?

Vjerujem i očekujem da neće, jer namjera zakona nije smanjivanje zarada, već dovođenje u red i sistemsko rješavanje ovog pitanja, kako bi se obezbijedilo unificiranje načina obračuna zarada za obavljane istih poslova. Primarni cilj zakona je da obezbijedi ravnopravno i na zaslugama zasnovano određivanje ličnih primanja zaposlenih, kroz uvođenje mehanizama kojima se prepoznaje i nagrađuje visok kvalitet rada i povećava profesionalnost i efikasnost javnih službi.

A problem budžetskog deficita?

Za devet mjeseci imali deficit od 0,4 odsto BDP prema podacima CBCG, a da bi taj defici bez garancija, sudskih troškova. Nastavićemo u narednoj godini proces snaženja poreske discipline. Vrlo brzo ćemo razmisliti o ukidanju nekih mjera kao što je krizni porez i na takav način omogućiti da imamo još konkurentniji poreski sistem. Vjerujem da će se projektovana stopa rasta od 3,6 odsto ostvariti početkom realizacije nekoliko velikih infrastrukturnih projekata.

